

วางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้วยการบริจาคอย่างถูกต้องและประหยัดภาษี

Personal Income Tax Planning with the Right Donations and Tax Savings

อัศววิษย์ ครอบคอบ* และเกสินี หมั่นไธสง²

Aukkarawit Robkob* and Kesinee Muenthaisong²

Received : January 1, 2022 Revised : July 16, 2023 Accepted : August 3, 2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอหลักเกณฑ์ รูปแบบการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา วิธีการวางแผนภาษี ด้วยการบริจาคที่เป็นประโยชน์ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค และเปรียบเทียบให้เห็นถึงผลลัพธ์ ของกรณีวางแผนภาษีกับการไม่วางแผนภาษีด้วยเงินบริจาคแตกต่างกันอย่างไร จนสามารถเลือกใช้วิธีการบริจาคที่เป็น ประโยชน์ ทำให้การชำระภาษีเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และประหยัดภาษีได้ เนื่องจากการบริจาค่นั้นสามารถนำไปหัก เป็นค่าลดหย่อนทางภาษี รวมถึงการบริจาคยังแสดงให้เห็นถึงความเสียสละเพื่อที่จะช่วยเหลือแก่สังคม ดังนั้นผู้เสียภาษี ต้องสำรวจตัวเองก่อนว่ามีภาษีที่พึงต้องชำระในปีภาษีนั้นหรือไม่ ด้วยการทดสอบการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ก่อนปิดปีภาษี ตรวจสอบองค์กรหรือหน่วยงานที่ต้องการบริจาคเป็นไปตามกฎหมายกำหนด เลือกบริจาคที่ได้รับสิทธิประโยชน์ ทางภาษีได้ 2 เท่าก่อนเป็นลำดับแรก และการเลือกบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) เพื่อให้สะดวกใน การบริจาค และไม่ต้องจัดเก็บหลักฐานในการบริจาคอีกด้วย บทความนี้จะช่วยให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามีความ เข้าใจ วิธีการ ขั้นตอน กระบวนการ การคำนวณภาษี และสามารถวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เลือกใช้สิทธิประโยชน์ ทางกฎหมายภาษี ด้วยการบริจาคที่ถูกต้อง และประหยัดเงินภาษีที่ต้องชำระได้มากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : การวางแผนภาษี ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การบริจาค ประหยัดภาษี

---

^{1,2} ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

^{1,2} Assistant Professor, Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

* Corresponding author E- mail: phaiboon.r@mbs.msu.ac.th

Abstract

This academic article aimed to present a form of personal income tax. How to plan your tax with helpful contributions including tax benefits related to donations, and how do they compare the results of tax planning with non-donation tax planning? And can choose a useful donation method that makes tax payment accurate, complete, and tax saving. These donations are deductible as a tax deduction. Including the donation also shows the sacrifice to help society. Therefore, taxpayers must first examine whether there are any taxes payable in that tax year or not. By testing personal income tax calculations before closing the tax year check the organization that wants to donate according to the tax law. Choose a donation that receives 2 times tax benefits twice first, and select donations through the electronic donation system (e-Donation) to facilitate donations. There is no need to collect evidence of donations as well. This article will help personal income taxpayers understand the methods, procedures, processes, and tax calculations and be able to plan personal income tax, choose to use tax law benefits with the proper donation Save even more on tax payments.

Keywords : Tax Planning, Personal Income Tax, Donation, Tax Savings

บทนำ

ปรัชญาทางศาสนา ไม่ว่าจะเป็นศาสนาใดในโลก มีผลต่อความเชื่อและพฤติกรรมกรปฏิบัติตน การดำรงชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะสังคมไทย ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่ให้การเคารพนับถือมากที่สุด จนเป็นศาสนาประจำชาติ ความเชื่อเรื่องบุญกุศลจึงฝังอยู่ในความจิตใจและความรู้สึกนึกคิดของคนไทย ความเชื่อที่ว่าการทำงานบุญด้วยการบริจาค หรือการให้ทานแล้ว มักจะได้รับสิ่งที่ดี ๆ กลับคืนมา จึงฝังอยู่และถ่ายทอดความเชื่อดังกล่าวต่อ ๆ กันมาในสังคมในทุกยุคทุกสมัย (มาลินี วงษ์สิทธิ์, 2535) แต่การ “ให้” จะมีความแตกต่างจากการ “บริจาค” ในประเด็นที่การให้นั้นบุคคลผู้ให้มักจะหวังสิ่งตอบแทนกลับคืนมา แต่การบริจาค ผู้บริจาคอาจจะหวังสิ่งตอบแทนหรือไม่หวังสิ่งตอบแทนก็ได้ ซึ่งการบริจาคที่ไม่หวังสิ่งตอบแทนนั้น เรามักจะเรียกกันว่า “การบริจาคสาธารณกุศล” นอกจากนี้การบริจาคมายังหมายถึงการเสียสละแบ่งปันทรัพย์สินที่จับต้องได้ เช่น เงิน ทอง สิ่งของต่าง ๆ และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น การได้ความรู้ การให้ความช่วยเหลือในรูปแบบต่าง ๆ โดยที่ผู้บริจาคไม่คิดที่จะหวังสิ่งตอบแทนแต่อย่างใด (สุทธิญา โณภิกขุ, 2553)

ดังนั้น การบริจาค เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการตอบสนองของความต้องการหรือความปรารถนาในจิตใจของผู้บริจาค จนเกิดการตัดสินใจที่จะบริจาคขึ้น และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมกรบริจาค โดยความปรารถนาในจิตใจส่วนหนึ่งนั้นเกิดจากแรงจูงใจ ประกอบไปด้วย แรงจูงใจจากภายใน เป็นแรงจูงใจภายในจิตใจของผู้บริจาคที่เมื่อได้กระทำออกไปแล้ว จะเกิดการผ่อนคลายหรือเกิดความรู้สึกที่ดีขึ้น และแรงจูงใจจากภายนอก เป็นแรงจูงใจที่เกิดจากอิทธิพลของบุคคล เหตุการณ์ หรือเกิดจากสภาพแวดล้อมต่าง ๆ จากภายนอกเป็นตัวกระตุ้น เช่น เกิดจากปัจจัยด้านการสื่อสาร ได้แก่ การรับรู้ถึงข่าวสาร ความน่าเชื่อถือ ภาพลักษณ์ขององค์กรที่รับบริจาค และความเชื่อทางศาสนา จนทำให้ผู้บริจาคเกิดความไว้วางใจแล้วเกิดเป็นแรงจูงใจขึ้นมา จนทำให้บุคคลนั้นทำการตัดสินใจที่จะบริจาคเงิน หรือทรัพย์สิน สิ่งของต่าง ๆ ขึ้น แต่การตัดสินใจบริจาคไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเงินสดหรือสิ่งของนั้น อาจจะมีขึ้นอยู่ด้วยช่วงเวลา ทิศทางสังคมของบุคคล เครือข่ายทาง

สังคม และเครือข่ายทางศาสนา เป็นต้น (อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล, 2558) สิ่งเหล่านี้จะทำให้บุคคลนั้นเกิดการบริจาคขึ้น จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาในรูปแบบของความตั้งใจบริจาค การบริจาคซ้ำ และการแนะนำบอกกล่าวต่อบุคคลอื่นให้ร่วมการบริจาค (ชโรธมา กนกประจักษ์ และพัชนี เชนจรรยา, 2564 : 24)

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า แรงจูงใจมีอิทธิพลต่อการบริจาคเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะแรงจูงใจภายนอก (External Motivation) มีอยู่กัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจจากรางวัล (Rewards) เป็นสิ่งจูงใจให้ผู้ที่บริจาคได้รับผลตอบแทนในภายหลังจากการบริจาค โดยรางวัลที่ได้นั้นอาจจะเป็นสิ่งของ หรือไม่ได้เป็นสิ่งของก็ได้ ด้านต่อมา คือ ด้านสิ่งกระตุ้นให้เกิดการบริจาค (Stimulations) และด้านสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการบริจาคขึ้น (Situations) ซึ่งสิ่งจูงใจภายนอกเหล่านี้ อาจส่งผลให้ผู้ถูกกระตุ้นเกิดการบริจาคขึ้นได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านการตลาดเพื่อสังคม และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ขององค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกกระตุ้นให้ผู้บริจาคเกิดความไว้วางใจในการบริจาคให้กับองค์กรเหล่านั้นโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทนใด ๆ กลับคืน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาพลักษณ์ขององค์กรที่ดีจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อจิตใจของผู้บริจาค ทำให้เกิดความไว้วางใจ เกิดแรงจูงใจ จนตัดสินใจบริจาคขึ้นได้เช่นกัน (ชโรธมา กนกประจักษ์ และพัชนี เชนจรรยา, 2564 : 24)

ดังนั้น การบริจาคเพื่อสาธารณกุศล ผู้บริจาคจะมีแรงจูงใจในลักษณะที่เป็นการเสียสละ (Altruistic Motive) มากกว่าการบริจาคโดยทั่ว ๆ ไป เพราะการบริจาคในลักษณะนี้ ผู้บริจาคจะมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลักในการบริจาคอยู่แล้ว คือ ต้องการช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทนกลับคืน แต่การบริจาคในลักษณะนี้ ผู้บริจาคเองก็อาจจะมีแรงจูงใจอย่างอื่น ๆ เกิดขึ้นได้ เช่น ความต้องการมีชื่อเสียง หรือความต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือจากคนในสังคม เป็นต้น (กนกศักดิ์ แก้วเทพ, 2552) แต่ในการศึกษาของ Ruben, Hernandez และ Deborah Roisman (2005) พบว่า การบริจาคของคนอเมริกันนั้น นอกจากผู้บริจาค มีวัตถุประสงค์บริจาคโดยคิดถึงประโยชน์ของบุคคลอื่นแล้ว ยังพบว่ามีการบริจาคบางอย่างที่ผู้บริจาคมีวัตถุประสงค์อื่น ได้แก่ บริจาคเพื่อให้สังคมได้รู้จัก เป็นที่จำจด หรืออาจจะบริจาคเพื่อใช้ลดหย่อนภาษี และยังพบอีกว่า ผู้บริจาคมีความต้องการบริจาคให้กับมูลนิธิโดยตรง มากกว่าที่จะบริจาคผ่านทางภาครัฐ แล้วให้รัฐบาลหักจากเงินภาษี ในงานวิจัยของ McClelland และ Brooks (2004) ได้กล่าวถึง การบริจาคให้กับมูลนิธิ จะเพิ่มขึ้นเมื่อผู้บริจาคมีระดับการศึกษา และอายุที่สูงขึ้น และเมื่อบริจาคไปแล้วสามารถนำมาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีได้ แต่ในเรื่องของเพศกับการบริจาค พบการศึกษาในบางงานวิจัยว่า เพศหญิงจะมีการบริจาคมากกว่าเพศชาย แต่ในงานวิจัยนี้ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติมีความสัมพันธ์กับการบริจาค นอกจากนี้การศึกษายังพบอีกว่า ผู้บริจาคที่เสียภาษีสูงก็จะมีแรงจูงใจที่จะบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมสูงขึ้นไปด้วย ยิ่งไปกว่านั้นในงานวิจัยของ Feldstein และ Taylor (1976) และ Clotfelter (1980; 1985) พบว่า มาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของภาครัฐ เพิ่มให้การบริจาคเป็นสิ่งจูงใจกระตุ้นให้คนอเมริกันเกิดการบริจาคมากขึ้น เพื่อนำสิทธิประโยชน์ดังกล่าวมาลดหย่อนภาษี ทำให้เสียภาษีในจำนวนที่ลดลงนั่นเอง ในประเทศไทยงานวิจัยของ อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล (2558) พบว่า การตัดสินใจของผู้บริจาคเงินและสิ่งของ จะขึ้นอยู่กับเวลา จะตัดสินใจพร้อมกันและในทิศทางเดียวกัน และการศึกษายังพบอีกว่า มาตรการลดหย่อนภาษีในการบริจาคเพื่อศาสนา กับการบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคม มีผลทำให้ผู้บริจาคเกิดการตัดสินใจที่จะบริจาคลดลง ผู้บริจาคจะสนใจบริจาคตามมาตรการลดหย่อนภาษีเพื่อศานนามากกว่าบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคม และยังพบอีกว่า ทูทางสังคมเป็นช่องทางให้บุคคลเกิดการตัดสินใจบริจาค แต่รายจ่ายเพื่อศานนาของภาครัฐมีผลทำให้ประชาชนมีผลให้การตัดสินใจ

บริจาคและเวลาลดลง ดังนั้น การที่บุคคลจะเกิดการตัดสินใจบริจาคขึ้นได้นั้น ส่วนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ในการบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมเป็นส่วนใหญ่

แต่การบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมนั้น ผู้เขียนพบว่า จากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่า ผู้บริจาค มักจะมีเป้าหมายหลักอยู่ 2 ประเด็นคือ ประเด็นแรกบริจาคแล้วสามารถนำไปใช้เป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร หรือลดภาษีลงได้ ประเด็นที่ 2 เป็นการบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคม และเงินที่บริจาคเป็นนโยบายของภาครัฐ เป็นมาตรการส่งเสริมการช่วยเหลือสังคม โดยให้สิทธิประโยชน์ในทางภาษีอากร อนุญาตให้ผู้บริจาคเงินสามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ อภินันทิมกุล (2558) ซึ่งอาจจะส่งผลทำให้บุคคลตัดสินใจการบริจาคเพื่อลดภาษีให้น้อยลงก็อาจจะเป็นไปได้

แต่ภาษีอากร กลับถูกมองว่าเป็นต้นทุนของบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้ ในฐานะความเป็นประชาชนในประเทศนั้นก็จำเป็นต้องเสียภาษีอากรให้กับรัฐบาลของประเทศนั้น ดังนั้น ภาษีอากร (Taxation) จึงเป็นเงินที่รัฐบาลของประเทศนั้น ๆ บังคับเรียกเก็บจากบุคคลผู้เสียภาษี เพื่อนำมาใช้จ่ายในการบริหารประเทศ โดยไม่ผูกพันที่จะให้สิ่งใดตอบแทนโดยตรงต่อผู้เสียภาษีบุคคลใด บุคคลหนึ่ง ซึ่งบุคคลที่มีเงินได้จากการประกอบกิจการ หรือเพื่อการค้าหากำไรในทางธุรกิจมีเงินได้เกินเกณฑ์ที่ประมวลรัษฎากรกำหนด ไม่ว่าจะมิใช่สถานะเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือวิสาหกิจชุมชนก็ตาม กฎหมายภาษีถือว่าเป็นผู้มีเงินได้มีหน้าที่ที่จะต้องประเมินเงินได้ของตนเองในปีภาษีที่ผ่านมา เพื่อนำไปเสียภาษีในปีถัดไป แต่การเสียภาษีที่ต้อง ครอบงำ และตรงเวลา จะช่วยให้ผู้มีเงินได้ประหยัดภาษีไปได้ส่วนหนึ่งเท่านั้น เพราะจะไม่ต้องถูกเจ้าพนักงานประเมินเรียกเก็บ เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม และค่าปรับอาญาในกรณีชำระภาษีไม่ครบถ้วน หรือชำระภาษีล่าช้า แต่ถ้าหากผู้เสียภาษีได้มีการวางแผนภาษีที่ดีในแต่ละปีแล้ว จะช่วยให้ผู้เสียภาษีเหล่านั้น เสียภาษีในอัตราที่ลดลง หรือไม่มีภาษีที่ต้องชำระ ทำให้ประหยัดภาษี ยิ่งไปกว่านั้นอาจจะได้รับเงินภาษีอากรที่ชำระไว้เกินกลับคืนมาอีกด้วย (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2564: 1-1) ดังนั้น เพื่อให้การบริจาคของผู้เสียภาษีได้ประโยชน์ตอบแทนกลับคืนสู่สังคม และการบริจาคมั่นได้สิทธิประโยชน์เพื่อการหักค่าลดหย่อนทางภาษีได้ ผู้เสียภาษีจึงศึกษากฎหมายภาษี ข้อหรือกรมสรรพากร และคำพิพากษาภาษีอากรกลางและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผนภาษีด้วยเงินบริจาค (ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์, 2559)

แนวคิดของการวางแผนภาษีอากรนั้น เกิดจากทฤษฎี “การวางแผนภาษี (Tax Planning)” ของ Hoffman ในปี 1961 ได้กล่าวถึง การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning) เป็นกระบวนการของการวางแผน การตัดสินใจเตรียมการ และเลือกแนวทางที่ดีที่สุด หรือได้ประโยชน์มากที่สุด เพื่อการปฏิบัติในอนาคตเกี่ยวกับภาษีอากร ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยใช้สิทธิประโยชน์ตามประมวลรัษฎากรได้ให้ไว้ การวางแผนภาษีที่ดีจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะให้การเสียภาษีอากรนั้นเป็นไปด้วยความถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายภาษี และเสียภาษีอากรเป็นจำนวนที่ประหยัดที่สุดหรือน้อยที่สุด โดยผู้เสียภาษีต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีอากรทุกประเภทที่เกี่ยวข้อง แต่ถ้านำสิทธิประโยชน์ทางกฎหมายมาใช้อย่างไม่ถูกต้องแล้ว ก็อาจมีความเสี่ยงที่จะผิดกฎหมาย หรือนำไปสู่ความพยายามที่จะการหลบหลีกภาษี (Tax Avoidance) หรือหนีภาษี (Tax Evasion) ขึ้นได้ (Hoffman, 1961 : 275-276)

ดังนั้น การวางแผนภาษีที่ดีและถูกต้องนั้น ต้องเริ่มต้นที่กำหนดรู้เป้าหมายทางภาษีอากร (Tax Goal) โดยใช้สิทธิประโยชน์ที่เกี่ยวข้องตามประมวลรัษฎากรและกฎหมายภาษีอื่น ๆ เพื่อบรรเทาภาระภาษีให้น้อยลง การวางแผนภาษีอากรให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีนั้น ต้องมีการกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการวางแผนภาษี (Tax Goal/Objective) ต้องเริ่มกระทำทันที ณ วันเริ่มประกอบกิจการหรือวันที่เริ่มมีรายได้ และต้องกระทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการ

ทบทวนข้อผิดพลาด พร้อมปรับปรุงกระบวนการอย่างสม่ำเสมอ โดยผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ ความชำนาญทางด้านภาษีอากรประเภทนั้น ๆ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในกิจการที่วางแผนภาษีอากรด้วย (สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2564)

ความหมายของการวางแผนภาษีที่ถูกต้อง

เมื่อกล่าวถึงความหมายของการวางแผนภาษีอากรนั้น มีนิยามหรือความหมายที่เป็นที่รู้จักกัน 3 ประเภทดังต่อไปนี้

1. การวางแผนภาษี (Tax Planning) หมายถึง การกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อการปฏิบัติในโอกาสเกี่ยวกับรายการทางการเงิน (Financial Transactions) ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหมายให้การเสียภาษีอากรและการปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีอากรของกิจการเป็นไปโดยถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้ และเป็นผลให้จำนวนภาษีอากรที่ต้องเสียนั้น เป็นจำนวนน้อยที่สุดหรือประหยัดที่สุด รวมทั้งใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรสูงสุด สร้างศักยภาพในการแข่งขัน (อมรศักดิ์ พงศ์พศุตม์, 2556) ทั้งนี้ โดยไม่อาศัยการทุจริตหลีกเลี่ยงภาษีอากรแต่อย่างใด (สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2564)

2. การหลบหลีกภาษี (Tax Avoidance) หมายถึง การที่ผู้เสียภาษีเลือกใช้วิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้ไม่ต้องเสียภาษี หรือเสียภาษีในจำนวนที่น้อยลง หรือการนำช่องโหว่ (Loophole) ที่ประมวลรัษฎากรเปิดช่องให้กระทำได้โดยไม่ผิดกฎหมายมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในประเทศไทยยอมรับว่าการหลบหลีกภาษีอากร ถือเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนภาษีอากร ดังนั้นการหลบหลีกภาษีจึงถือเป็นการกระทำที่ไม่ผิดกฎหมาย ตัวอย่างการหลบหลีกภาษีที่บุคคลธรรมดานิยมใช้กันอยู่ในประเทศไทย ได้แก่ การที่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ไม่นำเงินได้ที่ได้รับการทำงานทรัพย์สินที่มี หรือประกอบธุรกิจต่างประเทศเข้ามาในปีภาษีเดียวกันกับที่ได้รับเงินได้นั้น แต่นำเข้ามาในปีภาษีอื่น ทำให้ไม่ต้องเสียภาษี เช่นนี้ก็ถือว่าการหลบหลีกภาษีที่ไม่ผิดกฎหมาย เพราะเป็นช่องว่างของกฎหมาย ตามแนวปฏิบัติของกรมสรรพากร ตามมาตรา 41 วรรค 2 และวรรค 3 หรือการใช้สิทธิเครดิตภาษี ตามมาตรา 47 ทวิ สำหรับเงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย การใช้สิทธิเลือกเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การใช้สิทธิเลือกหักค่าใช้จ่าย ตามมาตรา 40(3) เฉพาะค่าสิทธิ หรือมาตรา 40(5) ก, (6), (7), และ (8) ข้อ 1-43 หรือการใช้สิทธิหักลดหย่อนสำหรับ ค่าลดหย่อนดูแลบุตร ค่าลดหย่อนดูแลผู้พิการและผู้ทุพพลภาพ ค่าลดหย่อนบุตรหรือบุตรที่เกิดในหรือหลังปี 2561 รวมถึงบุตรบุญธรรม ค่าลดหย่อนสำหรับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเพื่อที่อยู่อาศัย ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ ค่าเบี้ยประกันชีวิต และค่าเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ค่าลดหย่อนเงินที่จ่ายเพื่อการลงทุนในกองทุน SSF และ RMF การใช้สิทธิหักลดหย่อนจากการซื้อสังหาริมทรัพย์ และการใช้สิทธิหักลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่า หรือ เท่าที่จ่ายจริง เป็นต้น (สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2564) ซึ่งการใช้สิทธิเหล่านี้ จึงถือเป็นการกระทำที่ไม่ผิดตามประมวลรัษฎากรของประเทศไทย

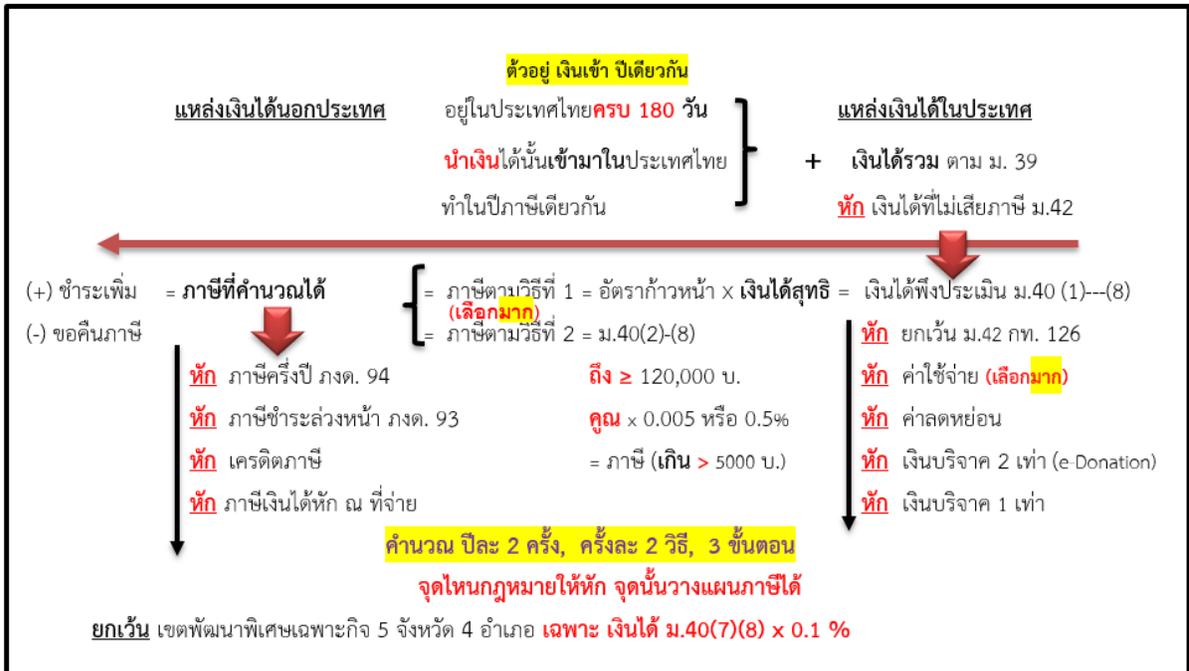
3. การหลบหนีภาษี (Tax Evasion) คือ การที่ผู้เสียภาษีมีเจตนาจงใจหลีกเลี่ยงภาษีอากร หรือหนีภาษีอากรโดยทุจริต ผิดกฎหมายหรือฉ้อฉล เพื่อที่จะทำให้ไม่ต้องเสียภาษีหรือเสียภาษีน้อยลง ซึ่งการกระทำเช่นนี้มีความผิดและต้องได้รับโทษตามกฎหมาย ตัวอย่างของการหนีภาษี เช่น การตั้งตัวแทนเขตไปรับเงินแทน การตั้งคณะบุคคลเพื่อแตกฐานเงินได้ การทำให้บริษัทขาดทุนโดยสร้างรายจ่าย การหลบยอดขายและยอดซื้อ การซื้อไปกำกับภาษีเพื่อขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม การหลีกเลี่ยงโดยผ่านระบบบัญชี การซื้อบิลจริงแต่ไม่มีการกระทำจริง เป็นต้น (สุเทพ พงษ์พิทักษ์, 2564)

หลักเกณฑ์การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร

บุคคลธรรมดา (มาตรา 56) หมายถึง คนที่มีชีวิตอยู่จนชำระภาษีสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ พระภิกษุสงฆ์ สามเณร นักบวช คนพิการ ไม่จำกัดเพศ อายุ เชื้อชาติ และศาสนา ได้รับเงินได้ที่ถูกกฎหมาย รวมถึงเงินได้จากกรกระทำผิดกฎหมายอื่น ๆ ก็ตาม ถือเป็นผู้มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทุกคน ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2560 ใช้บังคับสำหรับเงินได้พึงประเมินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป ซึ่งตามประมวลรัษฎากรกำหนดเกณฑ์เงินได้ขั้นต่ำสำหรับคนโสดมีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บ. แต่เฉพาะเงินได้พึงประเมินตาม ม.40(1) เกิน 120,000 บาท ผู้ที่มีคู่สมรส มีเงินได้พึงประเมินไม่ว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายรวมกันเกิน 120,000 บาท แต่ถ้าผู้ที่มีคู่สมรส มีเงินได้พึงประเมินจากการจ้างแรงงาน ตามมาตรา 40(1) ไม่ว่าจะฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่าย รวมกันเกิน 220,000 บาท ในปีภาษี ในส่วนของผู้ถึงแก่ความตมในระหว่างปีภาษี ให้ใช้เกณฑ์เดียวเหมือนกันกับผู้มีเงินได้ยังมีชีวิตอยู่ ตามเกณฑ์ขั้นต้นนั้น ๆ สำหรับกองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง ห้างหุ้นส่วนสามัญและคณะบุคคลที่มีโชนินติบุคคล ที่มีเงินได้พึงประเมินเกิน 60,000 บาท ในปีภาษี และวิสาหกิจชุมชน ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน 2548 ถ้ามีเงินได้พึงประเมิน เกิน 60,000 บาท ในปีภาษี แต่ได้รับยกเว้นเงินได้ไม่เกิน 1,800,000 บาท ถ้าเกิน ต้องเสียภาษีทั้งจำนวน กฎหมายฉบับนี้ใช้จนถึงปี 2565 ตามกฎกระทรวง (ฉบับที่ 371) (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2564)

สำหรับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภริยาที่จดทะเบียนสมรสกัน (ยื่นรวม) ตามมาตรา 57 ฉ. วรรค 3 (ยกเลิก มาตรา 57 ตรีเดิม) หรือคู่สมรสมีสิทธิแยกยื่น ม. 40(1) เท่านั้น ตามมาตรา 57 ฉ. วรรค 3 (ยกเลิกมาตรา 57 เบญจเดิม) ตามมาตรา 57 ตรี และ มาตรา 57 เบญจ เดิมที่ยกเลิกไปแล้วนั้น มีเงื่อนไขว่าความเป็นสามีภริยาต้องอยู่ตลอดปีภาษี เป็นการจำกัดสิทธิของสามีและหรือภริยาในการยื่นรายการเพื่อเสียภาษีในอดีต ถือว่าไม่ส่งเสริมความเสมอภาค สิทธิความเท่าเทียมกันของชายและหญิง กรณีนี้จึงขัดหรือแย้งต่อ มาตรา 30 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ดังนั้นบทบัญญัติตาม มาตรา 57 ตรี และ มาตรา 57 เบญจ แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้ตามรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 6 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ตามคำวินิจฉัยของศาลฯ ให้มีผลในวันอ่าน คือ ตั้งแต่วันที่ 4 กรกฎาคม 2555 ตามข้อ 55 ของข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณา และการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. 2550 ซึ่งตามประมวลรัษฎากรได้ยกเลิกไปแล้วในปัจจุบัน (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2564) เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว กรมสรรพากรจึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภริยาขึ้นมาใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา 57 ฉ. วรรคแรก จึงเป็นกรณี สามีภริยาต่างฝ่ายต่างมีเงินได้และความเป็นสามีภริยาไม่จำเป็นต้องอยู่ตลอดปีภาษี และกำหนดเพิ่มให้สามีและภริยาเป็นบุคคลแยกต่างหากจากกัน และต่างฝ่ายต่างยื่นแบบแสดงรายการภาษีของตน (คำนวณเหมือนเป็นคนโสด) ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบวิธีการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีของสามีและภรรยา ตามมาตรา 57 ฉ. จึงมีอยู่ด้วยกัน 3 วิธี ได้แก่ 1) สามีและภริยาจะตกลงยื่นรายการและเสียภาษีรวมกัน โดยให้ถือเอาเงินได้พึงประเมินของตน เป็นเงินได้ของสามีหรือภริยาอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ ตามมาตรา 57 ฉ. วรรคสาม 2) แยกยื่นรายการและเสียภาษีเฉพาะส่วนที่เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(1) โดยมีให้ถือเอาเป็นเงินได้ของอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้ แต่ถ้ามีภาษีค้างชำระต้องรับผิดชอบร่วมกัน ตามมาตรา 57 ฉ. วรรคสาม และ 3) ให้สามีและภริยาต่างฝ่ายต่างมีหน้าที่ยื่นรายการเกี่ยวกับเงินได้พึงประเมินที่ตนได้รับในระหว่างปีภาษีที่ล่วงมา ตามมาตรา 57 ฉ. วรรคแรก ทั้ง 3 วิธีนี้ พบว่า วิธีที่ 3 จะประหยัดภาษีในภาพรวมของครอบครัวมากที่สุด

รูปภาพประกอบ 1
ขั้นตอนของการคำนวณภาษีเงินได้พึงประเมินบุคคลธรรมดาสิ้นปี

ที่มา : อัครวิทย์ รอบคอบ (2564)

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีมีเงินได้ตามมาตรา 40(1) ถึง (8) และ ตามมาตรา 40(2) ถึง (8) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งต้องคำนวณภาษีปีละ 2 ครั้ง ๆ ละ 2 วิธี และ 3 ขั้นตอน โดยขออธิบายดังต่อไปนี้ (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2564)

1. คำนวณภาษีปีละ 2 ครั้ง หมายถึง การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มี 2 ระยะเวลา คือ ระยะเวลาที่

1) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาครั้งปี เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้ เฉพาะเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(5)(6)(7) หรือ (8) ที่ได้รับตั้งแต่เดือน มกราคม – มิถุนายน (6 เดือนแรก) ไม่ว่าจะมียังเงินได้ประเภทอื่นรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม โดยยื่นภายใน 30 กันยายนของปีภาษีนั้น (ปีภาษีจะเท่ากับปีปฏิทิน) โดยยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ตามแบบ ภ.ง.ด. 94 และภาษีที่ชำระไปแล้วถือเป็นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สามารถนำไปเป็นเครดิตภาษีหักออกจากภาษีที่จะต้องชำระตอนสิ้นปีได้ (Final Tax) ได้อีกด้วย หรือเลือกหักตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ระยะเวลาที่ 2) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสิ้นปี เป็นการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้พึงประเมินที่ได้รับแล้ว ในระหว่างปีภาษี โดยยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ตามแบบ ภ.ง.ด. 90 (แบบกระดาษ) ภายใน 31 มีนาคมของปีถัดไป หรือกรณียื่นแบบผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ของกรมสรรพากรไม่เกิน วันที่ 8 เมษายน เป็นช่องทางกรยื่นแบบเพื่อเสียภาษีขยายเวลาอาจจะมี การเปลี่ยนแปลงได้ทุกปีตามความเหมาะสมตามสถานการณ์ ยกเว้นกรณีผู้เสียภาษีที่มีเงินได้พึงประเมินจากการจ้างแรงงาน ตาม ม. 40(1) ก็ให้คำนวณภาษีสำหรับเงินได้พึงประเมินเมื่อสิ้นปีภาษีเพียงครั้งเดียว โดยยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ตามแบบ ภ.ง.ด. 91 เท่านั้น

2. ครึ่งละ 2 วิธี 3 ขั้นตอน หมายถึง การคำนวณภาษี ตามมาตรา 48(1) โดยมีขั้นตอนการคำนวณดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตามมาตรา 48(1) ทำวิธีที่ 1 ให้นำเงินได้พึงประเมินรวมกัน ที่ได้รับในปีภาษีนั้น ต้องเป็นเงินได้ที่ได้รับในประเทศไทยตามหลักเงินได้ (+) รวมกับเงินพึงประเมินที่เกิดขึ้นในต่างประเทศของผู้มีเงินได้ที่อยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาครบ 180 วัน และต้องนำเงินได้นั้นเข้ามาในประเทศไทยในปีภาษีเดียวกันกับที่ตนอยู่ (-) หักด้วยเงินได้ที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ตามมาตรา 42 และกฎกระทรวง 126 แล้ว จึงจะเป็นเงินได้ที่เสียภาษีพึงประเมินเงินได้ของตนเอง เพื่อนำไปเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือเงินได้พึงประเมินทุกประเภทรวมกันตลอดปีภาษี (-) หักด้วยค่าใช้จ่ายตามที่กฎหมายกำหนด (=) คงเหลือเป็นเงินได้หลังจากหักค่าใช้จ่าย (-) หักด้วยค่าลดหย่อนต่างๆ (ไม่รวมค่าลดหย่อนเงินบริจาค) ตามที่กฎหมายกำหนด (=) คงเหลือเป็นเงินได้หลังจากหักค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว นำมาหัก (-) ด้วยค่าลดหย่อนเงินบริจาค ไม่เกินจำนวนที่กฎหมายกำหนด (=) คงเหลือเป็นเงินได้สุทธิ

ต่อไปนี้เป็นค่าลดหย่อนทางภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และกฎหมายภาษีได้ให้สิทธิประโยชน์ไว้ ผู้เสียภาษีสามารถนำไปหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีได้ก็ต่อเมื่อผู้เสียภาษีแต่ละคนมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ อย่างเข้มงวดและรัดกุมแล้วเท่านั้น

ตาราง 1 แสดงค่าลดหย่อนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปี 2564 (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2564)

ลำดับ	รายการค่าลดหย่อน	สิทธิหักค่าลดหย่อน ภาษีครึ่งปี / สิ้นปี
1	ค่าลดหย่อนที่ได้สิทธิ เพราะมีสิทธิตามกฎหมาย	
1.1	ค่าลดหย่อนผู้มีเงินได้	หักได้ 30,000 บ./60,000 บ.
1.2	ค่าลดหย่อนคู่สมรส (เฉพาะคนที่จดทะเบียนสมรส)	หักได้ 30,000 บ./60,000 บ.
1.3	ค่าลดหย่อนบุตรแท้ (บุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย)	
-	เกิดก่อน 2561 /บุตรคนแรกที่เกิดใน/หลัง 2561	หักได้ 15,000 บ./30,000 บ.
-	คนที่ 2 เป็นต้นไป ที่เกิดใน/หลัง ปี 2561	หักได้ + 30,000 บ.
		รวมหักได้ 45,000 บ./60,000 บ.
-	บุตรบุญธรรม	หักได้ 15,000 บ./30,000 บ.
1.4	ค่าลดหย่อนบิดา มารดา ของผู้เสียภาษี	หักได้ 15,000 บ./30,000 บ.
1.5	ค่าลดหย่อนบิดา มารดา ของคู่สมรส	หักได้ 15,000 บ./30,000 บ.
1.6	ค่าลดหย่อนผู้พิการ /ผู้ทุพพลภาพ	หักได้ 30,000 บ./60,000 บ.
2	ค่าลดหย่อนที่ได้สิทธิ ตามที่จ่ายจริง	
2.1	ค่าเบี้ยประกันชีวิต/ เงินฝากแบบมีประกันชีวิต	ภาษีครึ่งปี จริง แต่ไม่เกิน (10,000 + 90,000) สูงสุดไม่เกิน 95,000 บ. ภาษีสิ้นปี หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บ.
2.2	ค่าเบี้ยประกันชีวิตสำหรับคู่สมรสที่ไม่มีเงินได้	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บ.

ตาราง 1 แสดงค่าลดหย่อนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปี 2564 (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2564) (ต่อ)

ลำดับ	รายการค่าลดหย่อน	สิทธิหักค่าลดหย่อน ภาษีครึ่งปี / สิ้นปี
2.3	ค่าเบี่ยประกันสุขภาพตัวเอง	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 25,000 บ.
2.4	ค่าเบี่ยประกันชีวิต + ค่าเบี่ยประกันสุขภาพตัวเอง	รวมกันหักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บ.
2.5	ค่าเบี่ยประกันสุขภาพ บิดา-มารดา	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15,000 บ.
2.6	เงินสะสมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	หักได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 10,000 บ. แต่เมื่อรวมกับ ข้อ 2.7, 2.8, 2.9 และ 2.11 แล้วต้องไม่เกิน 500,000 บ.
2.7	เงินสะสมกองทุนการออมแห่งชาติ	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 13,200 บ. และเมื่อรวมกับ ข้อ 2.6, 2.8, 2.9 และ 2.11 แล้วต้องไม่เกิน 500,000 บ.
2.8	ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30% ของเงินได้ที่เสียภาษี แต่ไม่เกิน 500,000 บ. และเมื่อรวมกับ ข้อ 2.6, 2.7, 2.9 และ 2.11 แล้วต้องไม่เกิน 500,000 บ.
2.9	ค่าซื้อหน่วยลงทุนเพื่อการออม (SSF)	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 30% ของเงินได้ที่เสียภาษี แต่ไม่เกิน 200,000 บ. และเมื่อรวมกับ ข้อ 2.6, 2.7, 2.8 และ 2.11 แล้วต้องไม่เกิน 500,000 บ.
2.10	ค่าเบี่ยประกันชีวิตแบบบำนาญ	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 15% ของเงินได้ที่เสียภาษี แต่ไม่เกิน 200,000 บ. และเมื่อรวมกับ ข้อ 2.6, 2.7, 2.8 และ 2.9 แล้วต้องไม่เกิน 500,000 บ.
2.11	เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 5,100 บ. เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของไวรัส โควิด 19 ผู้ประกันตนตาม ม.33
2.12	ดอกเบี้ยจ่ายเพื่อซื้อที่อยู่อาศัย	ภาษีครึ่งปี จริง แต่ไม่เกิน (10,000 + 90,000) สูงสุดไม่เกิน 95,000 บ. ภาษีสิ้นปี หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บ. ภาษีสิ้นปี หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 100,000 บ.

ตาราง 1 แสดงค่าลดหย่อนของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับปี 2564 (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2564) (ต่อ)

ลำดับ	รายการค่าลดหย่อน	สิทธิหักค่าลดหย่อน ภาษีครึ่งปี / สิ้นปี
2.13	ค่าฝากครรภ์และทำคลอด	หักได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 60,000 บ.
2.14	ค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิต	หักได้เท่าที่จ่ายจริง
2.15	ค่าซื้อและติดตั้งกล่องวงจรมัด (เฉพาะเงินได้ตาม มาตรา 40(5)(6)(7) หรือ (8)	หักได้เท่าที่จ่ายจริง (ต้องอยู่ในเขตพัฒนา พิเศษเฉพาะกิจเท่านั้น)
2.16	เงินบริจาคพรรคการเมือง	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10,000 บ.
2.17	เงินลงทุนในหุ้น หรือเพื่อเป็นหุ้นส่วน จัดตั้ง หรือเพิ่มทุนบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ได้รับจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคม และได้จัดแจ้งการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม	หักได้เท่าที่จ่ายจริง ไม่เกิน 100,000 บ.
2.18	เงินบริจาคเพื่อ สนับสนุนการศึกษา/สนับสนุน การกีฬา พัฒนาสังคม/สนับสนุนการพยาบาล ภาครัฐ บริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation)	หักได้ 2 เท่า ของเงินบริจาคเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่า ลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว
2.19	เงินบริจาคทั่วไป	หักได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงิน ได้หลังจากหักเงินบริจาค 2 เท่าและค่า ลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว

ที่มา : (กรมสรรพากร, 2564)

จากนั้น ขั้นตอนต่อมาจึงนำเงินได้สุทธิไปคำนวณภาษีตามอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (อัตราก้าวหน้าแบบ 7 ขั้น) เริ่มใช้ในปีภาษี 2560 โดยไม่นับขั้น 0 - 150,000 บ. จนถึงขั้นสุดท้าย คือ มีเงินได้สุทธิเกินกว่า 5,000,000 ขึ้นไป และมีอัตราภาษีตั้งแต่ขั้นแรกที่ได้รับยกเว้นภาษี จนถึงอัตราภาษีขั้นที่ 35% ตามพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.) ฉบับที่ 470 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 595 และ ฉบับที่ 600) แต่อัตราก้าวหน้านี้ ใช้ได้เฉพาะการคำนวณภาษีวิธีที่ 1 เท่านั้น

ขั้นตอนที่ 2 ตามมาตรา 48(2) วิธีที่ 2 วิธีนี้เรียกว่า วิธีรายได้อ่อนหลักจ่าย สำหรับผู้มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(2) – 40(8) ในปีภาษี ตั้งแต่ 120,000 บาท ขึ้นไป ให้เสียภาษีไม่น้อยกว่าร้อยละ 0.5 ของยอดเงินได้พึงประเมิน ภาษีที่คำนวณต้องตั้งเกิน 5,000 บาท (พ.ร.ฎ. 480) ถึงจะได้ภาษีตามวิธีที่ 2 หลังจากนั้นคำนวณขั้นตอน 3

ขั้นตอนที่ 3 จำนวนภาษีที่ต้องเสีย ได้แก่ จำนวนภาษีตามการคำนวณภาษีวิธีที่ 1 แต่ถ้าเป็นกรณีที่ต้องคำนวณภาษีตามวิธีที่ 2 ด้วยนั้น หลังจาก ได้คำนวณภาษีตามการคำนวณภาษีวิธีที่ 1 แล้วให้นำจำนวนภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 2 หรือ ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธี 2 มาเปรียบเทียบกัน ถ้าเท่ากันให้ถือจำนวนภาษีที่เท่ากันนั้นเป็นจำนวนที่ต้องเสียสำหรับปีภาษีนั้น แต่ถ้าไม่เท่ากัน จำนวนภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่มีจำนวนสูงกว่า ให้ถือจำนวนภาษีนั้นเป็นจำนวนภาษีที่ต้องเสียสำหรับปีภาษีนั้น และเศษของบาท จากการคำนวณภาษีให้ยกเว้นเสียภาษีเงินได้ชำระได้ระหว่างปีตามแบบ ภ.ง.ด. 93 ภาษีที่ชำระตอนครึ่งปีตามแบบ ภ.ง.ด. 94 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และเครดิตภาษีเงินปันผลให้นำภาษีที่ชำระไปแล้ว

ระหว่างปีมาเครดิตหักออกจากจำนวนภาษีเงินได้ตอนสิ้นปีที่ต้องเสียในชั้นตอนนี้ได้ ถ้าผลลัพท์ที่ได้เป็น (+) เป็นภาษีที่ต้องชำระเพิ่ม แต่ถ้าเป็น (-) เป็นภาษีที่ชำระไว้เกิน ผู้เสียภาษีสามารถที่จะขอคืนภาษีได้ในแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี ภ.ง.ด. 90 หรือ ภ.ง.ด. 91 ที่ได้ยื่นไว้ สามารถศึกษาได้ ในเว็บไซต์ของกรมสรรพากร

แต่เนื่องจาก ปัญหาความไม่สงบในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถจะประกอบกิจการได้อย่างปกติ มีการย้ายสถานประกอบการออกจากพื้นที่เป็นจำนวนมาก จนถึงปี 2550 ในรัฐบาลในยุคนั้น พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรีในสมัยนั้น ได้ออกนโยบายช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการให้สามารถประกอบกิจการอยู่ในพื้นที่ ฉบับแรก เป็นพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 466) พ.ศ. 2550 เป็นการลดอัตราภาษี ในช่วงปี 2550-2552 ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ ได้แก่ ท้องที่จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี ยะลา สงขลา เฉพาะในท้องที่อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอบันนังสวย อำเภอเทพา และสตูล หลังจากนั้นก็มีกฎหมายอีกหลาย ๆ ฉบับตามมา จนถึงปัจจุบัน ฉบับที่ 6 เป็นพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 727) พ.ศ. 2564 ให้ลดอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ให้แก่ ผู้มีเงินได้ที่ได้รับเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะเงินได้ที่ได้จากการผลิตสินค้า หรือ การขายสินค้า หรือการใช้บริการ ซึ่งมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ คงเหลือเพียงอัตรา 0.1% ของเงินได้พึงประเมิน โดยไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีตามมาตรา 48(1) วิธีที่ 1 และมาตรา 48(2) วิธีที่ 2 สำหรับเงินได้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ ปี. 2564 ถึง 2566 ทำให้ผู้ประกอบการในพื้นที่ดังกล่าว ไม่ต้องคำนวณภาษีอากร ตามมาตรา 48(1) และ (2) แต่อย่างใด ยิ่งไปกว่านั้นเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ กรณีของบุคคลธรรมดาที่มีรายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ ก็สามารถเสียภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และภาษีธุรกิจเฉพาะ ในอัตรา 0.1% สามารถเลือกเสียภาษีโดยไม่ต้องนำมารวมคำนวณภาษีประจำปีก็ได้ (กฎหมาย: พ.ร.ฎ. 727 ปี 2564) นอกจากนี้ ยังมีสิทธิประโยชน์ภาษีอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ค่าลดหย่อนภาษีบุคคลธรรมดาและรายจ่ายที่หักได้เพิ่มของนิติบุคคล กรณีซื้อและติดตั้งกล่องวงจรปิดสำหรับธุรกิจที่ตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ (กฎหมาย : พ.ร.ฎ. 728 ปี 2564) รวมถึง กรณีของพนักงานสำหรับธุรกิจ ในกรณีที่แรงงานเชี่ยวชาญหรือลูกจ้างตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ในธุรกิจที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ ก็ได้รับสิทธิถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายใน อัตรา 3% แล้ว ไม่ต้องนำมาคำนวณภาษีเงินได้ประจำปี (กฎหมาย : พ.ร.ฎ. 731 ปี 2564) ซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรที่ผู้ประกอบการในพื้นที่นี้ได้รับเท่านั้น

จากการศึกษางานวิจัย บทความวิชาการ ข้อมหากรรมการสรรพากร กฎหมายภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ที่ผ่านมานั้น (ตามตารางที่ 1) พบว่า ส่วนใหญ่จะเป็นสิทธิประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีสามารถที่จะเลือกใช้เป็นค่าลดหย่อนทางภาษี ตามศักยภาพของผู้เสียภาษีแต่ละบุคคล และสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ใช้นั้นจะได้ประโยชน์เฉพาะกับผู้เสียภาษีที่มีภาษีที่ต้องชำระหรือขอคืนเท่านั้น จึงเป็นสิทธิการหักค่าลดหย่อนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ประโยชน์กับตนเองเป็นหลัก

แต่ค่าลดหย่อนเงินบริจาค นั้น เป็นค่าลดหย่อนทางภาษีที่มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อช่วยเหลือสังคมเป็นหลัก ซึ่งผู้เงินได้เลือกใช้สิทธิประโยชน์ในข้อนี้ ตามมาตรา 47(7)(ข) จะได้ประโยชน์เพื่อช่วยเหลือสังคม และยังจะได้ประโยชน์แก่ตัวของเขาเอง คือ สามารถนำไปหักเป็นค่าหย่อนทางภาษีได้ ตามมาตรา 47(7)(ก) ดังนั้นทำให้ผู้เขียนสนใจที่จะศึกษาและให้ความสำคัญกับการวางแผนภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิทธิประโยชน์ทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการหักค่าลดหย่อนเงินบริจาค

หลักเกณฑ์และแนวทางการวางแผนภาษีด้วยเงินบริจาค

การบริจาค่นั้น ถือเป็นค่าลดหย่อนประเภทหนึ่งที่ใช้เป็นสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายภาษี ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสามารถใช้สิทธิในการบริจาค่นำมาหักในการคำนวณภาษีได้ และยังเป็นการตอบแทนสังคมอีกทางหนึ่งด้วย แต่การบริจาค่นั้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่กำหนดให้ต้องบริจาคเป็นเงินสด หรือผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) เป็นระบบการบริจาคที่กรมสรรพากรเป็นผู้พัฒนาขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกและควบคุมการบริจาคให้เป็นไปตามความเป็นจริงของผู้เสียภาษี ระบบนี้ผู้บริจาคจำเป็นต้องเก็บหลักฐานการบริจาคเอง ระบบจะรองรับสิทธิลดหย่อนเงินบริจาคทั่วไป และเงินบริจาคเพื่อการศึกษา การกีฬา และโรงพยาบาลรัฐ การหักค่าลดหย่อนจากเงินบริจาค่นั้นผู้เสียภาษีควรใช้สิทธิค่าลดหย่อนที่ไม่เป็นตัวเงินตามสถานภาพก่อนเป็นหลัก แล้วถ้ายังมีสภาพคล่องทางการเงินเหลืออยู่ จึงใช้สิทธิค่าลดหย่อนที่ไม่เป็นตัวเงิน และตามด้วยสิทธิค่าลดหย่อนเงินบริจาค ตามลำดับ โดยการหักค่าลดหย่อนจะแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้ (ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์, 2559)

1) การหักค่าลดหย่อนตามประมวลรัษฎากร เป็นการหักค่าลดหย่อน ตามมาตรา 47(7) แห่งประมวลรัษฎากร มี 2 ประเด็น ได้แก่

1.1) เงินบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษา เป็นสิทธิหักค่าลดหย่อนสำหรับเงินที่บริจาคไปเพื่อสนับสนุนสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ยกเว้น โรงเรียนกวดวิชา ผู้บริจาคมีสิทธิหักค่าลดหย่อนได้ 2 เท่า ของจำนวนเงินที่จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินที่คงเหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว

1.2) เงินบริจาคทั่วไป เป็นสิทธิหักค่าลดหย่อนทั้งที่เป็นตัวเงินสด ให้แก่ วัดวาอาราม สถานพยาบาล สภากาชาดไทย สถานศึกษาของรัฐและเอกชน และสถานสาธารณกุศลหรือการสาธารณประโยชน์ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดไว้เท่านั้น สามารถหักลดหย่อนได้เท่าที่จ่ายเงินไปจริง แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น ๆ ก่อนหักเงินบริจาคแล้ว

2) การหักค่าลดหย่อน ตามข้อหรือกรมสรรพากร ประกอบไปด้วย

2.1) การบริจาค ให้แก่ วัดวาอาราม เฉพาะที่ตั้งขึ้นในประเทศไทยต้องเป็นวัด ตามมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 รวมถึง เงินทำบุญทอดกฐิน และการบริจาค่นั้นต้องเป็นการบริจาค ตามมาตรา 47(7) แห่งประมวลรัษฎากร โดยใช้ใบอนุโมทนาบัตรสำหรับวัด การจัดพิมพ์รูปแบบต้องเป็นไปตามข้อหรือที่ กค. 0811(กม)/1626 ลงวันที่ 3 ก.ย. 2541 ระบุชื่อผู้บริจาคเป็นรายนามของผู้เสียภาษีอย่างชัดเจน (คำว่า “ครอบครัว” นั้นไม่สามารถระบุคน ระบุจำนวนเงินจึงไม่สามารถนำมาหักได้ หรือกรณีครูสมรสไม่มีเงินได้ สามีหรือภรรยาจะไม่สามารถนำการบริจาค่นั้นนำไปหักลดหย่อนได้ แต่ถ้าทั้งสองฝ่ายมีเงินได้ สามารถนำไปหักลดหย่อนได้เพียงคนละครั้งเท่านั้น) โดยระบุจำนวนเงินเท่าไร เป็นหลักฐานในการใช้สิทธิหักลดหย่อน โดยนำไปหักเป็นค่าลดหย่อนได้เท่าที่จ่ายเงินไปจริง แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินที่เหลือหลังจากหักลดหย่อน ตามมาตรา 47(1) – (6) แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศกระทรวงการคลังว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 2) และ มาตรา 3(4)(ข) แห่งพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 239 พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 254 พ.ศ. 2535 ในส่วนของศาสนาอื่น เช่น บริจาคเงินให้โบสถ์ทางคริสต์ศาสนา มีหลักฐานเป็นใบเสร็จที่ออกโดยหัวหน้าของโบสถ์หรือผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมาย เป็นลายลักษณ์อักษร ระบุจำนวนเงินที่บริจาคไว้ชัดเจน สามารถนำไปเป็นหลักฐานในการหักลดหย่อนได้เช่นเดียวกัน ตาม

มาตรา 47(7)(ข) แห่งประมวลรัษฎากร และประกาศกระทรวงการคลัง ว่าด้วยภาษีเงินได้และภาษีมูลค่าเพิ่ม ฉบับที่ 2 (12 ตุลาคม 2565)

2.2) การบริจาคให้แก่โรงพยาบาล เป็นการบริจาคเป็นเงินสด หรือผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ให้แก่ โรงพยาบาล ของภาครัฐสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยใช้ใบประกาศเกียรติคุณ ระบุชื่อผู้บริจาคเป็นรายนามของผู้เสียภาษี จำนวนเงิน และวันบริจาค พร้อมประทับตราและลงนามโดยผู้อำนวยการโรงพยาบาล สามารถนำไปเป็นหลักฐานการหักลดหย่อนได้เท่าจำนวนเงินที่ได้บริจาค แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินที่เหลือหลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว ตามมาตรา 47(7) (ก)

2.3) การบริจาคให้แก่สถานศึกษา เป็นการบริจาคเงิน ให้แก่ สถานศึกษาในระบบ ทั้งรัฐและเอกชน ตามมาตรา 47(7) (ข) แห่งประมวลรัษฎากร โดยใช้ใบประกาศเกียรติคุณ ระบุชื่อผู้บริจาคเป็นรายนามของผู้เสียภาษี เป็นจำนวนเท่าไร เป็นหลักฐานในการใช้สิทธิหักลดหย่อนในการคำนวณภาษี โดยนำไปหักเป็นค่าลดหย่อนได้เท่าที่จ่ายเงินไปจริง แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินที่เหลือหลังจากหักลดหย่อน

ชโรมา กนกประจักษ์ และ พัชนี เขยจรรยา, (2564 : 15) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาโมเดลสมการเชิงโครงสร้างปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคให้กับองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ใช้การวิจัยเชิงปริมาณแบบเชิงสำรวจ โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มผู้บริจาคที่เคยบริจาคให้กับองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรกับ 3 องค์กร คือ ยูนิเซฟ ไทยแลนด์ มูลนิธิรามาธิบดี และสภาการศึกษาไทย จำนวน 315 คน ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการสื่อสาร ปัจจัยด้านการตลาดเพื่อสังคม และปัจจัยด้านภาพลักษณ์ขององค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกให้ผู้บริจาคเกิดความไว้วางใจในการบริจาคให้กับองค์กรที่รับบริจาคเหล่านั้น โดยเฉพาะภาพลักษณ์ขององค์กร มีอิทธิพลอย่างมากต่อผู้บริจาคจึงเกิดเป็นพฤติกรรมขึ้น และผลการวิจัยยังพบว่า เมื่อผู้บริจาคเกิดความไว้วางใจในการบริจาคแล้ว ก็จะมีการตัดสินใจในการบริจาคขึ้น จึงกล่าวได้ว่า การบริจาคที่จะนำไปใช้เป็นค่าลดหย่อนเงินบริจาคได้นั้น ในภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะมีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่ ค่าลดหย่อนเงินบริจาคได้ 2 เท่า และค่าลดหย่อนเงินบริจาคได้ 1 เท่า โดยผู้เขียนขอแนะนำตามลำดับดังต่อไปนี้

ประเด็นข้อกฎหมายตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาษีด้วยเงินบริจาค

การบริจาคเงิน 1 ส่วน ได้สิทธิหักค่าลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่า (ให้ 1 ได้ 2)

การบริจาคที่ได้สิทธิหักเป็นจำนวน 2 เท่า ต้องเป็นเงินบริจาค ที่ได้รับสิทธิให้ยกเว้นเงินได้พึงประเมิน หลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักลดหย่อน ตามมาตรา 47(1)(2)(3)(4)(5) หรือ (6) เป็นจำนวน 2 เท่า ของจำนวนเงินที่บริจาค แต่เมื่อรวมกับเงินได้ที่ได้รับยกเว้น สำหรับการจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุน การศึกษาสำหรับโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ ตามพระราชกฤษฎีกา (พ.ร.ฎ.) โดยเริ่มจาก พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 420 นำมาหักเป็นค่าลดหย่อนเงินบริจาคได้เป็นจำนวน 2 เท่า ของจำนวนเงินที่บริจาค แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว ซึ่งสิทธิลดหย่อนที่สามารถนำมาวางแผนภาษีด้วยเงินบริจาค ผู้เขียนขอแนะนำฉบับที่ยังใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน (ปีภาษี 2564) ซึ่งมีรายละเอียดและลำดับดังต่อไปนี้ (กรมสรรพากร, 2564)

- 1) บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษา สำหรับโรงเรียน สถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษาทั้งของทางราชการและเอกชน โดยเป็นการบริจาคเพื่อจัดหาที่ดินเพื่อสร้างอาคาร สร้างอาคารพร้อมที่ดิน หรือที่ดิน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา แบบเรียน แบบเขียน ตำรา หนังสือวิชาการ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดจนวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ และจัดหาบุคลากรผู้สอน ครู อาจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา หรือทุนการศึกษา การประดิษฐ์ การค้นคว้า หรือการวิจัย ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 420 แห่งประมวลรัษฎากร
- 2) บริจาคเงินเพื่อจัดหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้แก่ สถานศึกษาของทางราชการ สถานศึกษาขององค์การของรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เอกสารหลักฐานการรับบริจาค จะต้องมียารายการอย่างน้อยระบุชื่อโรงเรียนฯ วัน เดือน ปี ที่ออก จำนวนเงิน หรือมูลค่าที่บริจาค ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 515
- 3) บริจาคเงินเพื่อจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการอันเป็นสาธารณะ หรือเพื่อสวัสดิการ และความช่วยเหลืออื่นจากรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หักเป็นจำนวนร้อยละหนึ่งร้อยของเงินได้ที่จ่ายเป็นค่าใช้จ่าย ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 519
- 4) บริจาคเงินเพื่อกองทุนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งขึ้น ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 520
- 5) บริจาคเงินให้ศูนย์พัฒนาเด็ก ในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดตั้งหรือสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฯ ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 526
- 6) บริจาคเงินเพื่อฝึกอาชีพ การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบำบัด แก้ไข ฟื้นฟู และสงเคราะห์เด็กและเยาวชนของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 541
- 7) บริจาคให้แก่กองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติ กองทุนส่งเสริมศิลปประร่วมสมัยตามกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมศิลปประร่วมสมัย กองทุนส่งเสริมงานจดหมายเหตุตามกฎหมายว่าด้วยจดหมายเหตุแห่งชาติหรือกองทุนโบราณคดีตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 615 พ.ศ. 2559
- 8) บริจาคเงินเพื่อกองทุนยุติธรรม ตั้งแต่ 27 มกราคม 2561 เป็นต้นไป ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 651
- 9) บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถานพยาบาล มูลนิธิของสถานพยาบาลของราชการ และสภาวิชาชีพไทย ตั้งแต่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 663
- 10) บริจาคให้แก่มูลนิธิภัทรมาหาราชานุสรณ์ ในพระอุปถัมภ์ฯ สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 714) พ.ศ. 2563
- 11) บริจาคให้แก่กองทุนเพื่อการพัฒนาระบบมาตรวิทยาตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาระบบมาตรวิทยาแห่งชาติ กองทุนเพื่อการพัฒนาาระบบสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันวิจัย ระบบสาธารณสุข กองทุนเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมตามกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ

สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 717) พ.ศ. 2564

12) บริจาคเงินให้แก่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกัน ระวัง ยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2564 ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 701) พ.ศ. 2563 และที่ได้กระทำ ตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2565 ตาม พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 723 พ.ศ. 2564

13) บริจาคเงินให้แก่สภาอากาศไทย แต่ต้องไม่นำเงินบริจาคที่ได้ใช้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นั้น ไปหักลดหย่อน สำหรับเงินบริจาคตามมาตรา 47(7) แห่งประมวลรัษฎากร

14) การบริจาคให้แก่ศิริราชมูลนิธิหรือมูลนิธิจุฬาลักษณ์ สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 741) พ.ศ. 2564

การบริจาคเงิน 1 ส่วน ได้สิทธิหักค่าลดหย่อนเงินบริจาคเท่าที่จ่ายไปจริง (ให้ 1 ได้ 1)

ตาม ม. 47(7) ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 47 (7)(ข) และมาตรา 3(4)(ข) และพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 239) พ.ศ. 2534 ประกาศกระทรวงการคลัง ลงวันที่ 12 ตุลาคม 2535 กำหนดไว้ว่า เมื่อได้หักลดหย่อนตามมาตรา 47(1)(2)(3)(4)(5) หรือ (6) แล้วเหลือเท่าใด ให้หักลดหย่อนได้อีกสำหรับเงินบริจาค โดยให้หักได้เท่าจำนวนที่บริจาค แต่ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินที่เหลือนั้น (ก) เงินที่บริจาคแก่สถานพยาบาลและสถานศึกษาของทางราชการ (ข) เงินที่บริจาคเป็นสาธารณประโยชน์แก่องค์การหรือสถานสาธารณกุศล ตามประกาศรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง กำหนดให้องค์การ สถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษาอื่นนอกจากที่กล่าวใน (ก) ผู้เขียนขอแนะนำฉบับที่ยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน (ปีภาษี 2564) ซึ่งมีรายละเอียดและลำดับดังต่อไปนี้ (กรมสรรพากร, 2564)

- 1) บริจาคเพื่อการกุศลสาธารณะ ที่บริจาคให้แก่ สถานพยาบาล สถานศึกษา และสถานสาธารณกุศล
- 2) บริจาคให้โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ที่บริจาคให้กองทุนเพื่อโครงการอาหารกลางวันฯ
- 3) บริจาคให้โครงการอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ เพื่อสมทบทุนโครงการอาคารเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา
- 4) บริจาคให้โครงการรื้อใจช่วยเยาวชนไทยในภาวะวิกฤต
- 5) บริจาคให้โครงการโพธิ์ทองของชาวไทย เพื่อสมทบทุนโครงการโพธิ์ทองของชาวไทย
- 6) บริจาคให้โครงการปลูกป่าชายเลนถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในโอกาสทรงพระชนมายุ 72 พรรษา
- 7) บริจาคให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนคุ้มครองเด็ก หรือกองทุนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ที่จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542

8) บริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย หรือภัยธรรมชาติอื่นที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป โดยมีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นเป็นตัวแทนรับเงิน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

9) บริจาคให้แก่กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม

10) บริจาคให้แก่การกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมการกีฬา คณะกรรมการกีฬาจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการกีฬาแห่งประเทศไทย กีฬาในจังหวัด กรมพลศึกษา การจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน หรือสมาคมกีฬาจังหวัด หรือสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับอนุญาตจากการกีฬาแห่งประเทศไทยเพื่อการกีฬา

11) บริจาคให้กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

12) บริจาคให้กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งขึ้น

13) บริจาคเงินให้แก่สถาบันวัดขึ้นแห่งชาติ สำหรับการบริจาคผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566 ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 719) พ.ศ. 2564 และ ประกาศอธิบดีกรมสรรพากร (ฉบับที่ 35) ลงวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ. 2564

14) บริจาคเงินให้แก่กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม สำหรับการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ที่ได้กระทำตั้งแต่วันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2566 ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 735) พ.ศ. 2564 นอกจากนี้ การบริจาคเงินเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (ฉบับที่ 638, 645, 650) ให้ยกเว้นเงินได้พึงประเมิน หลังจากหักค่าใช้จ่ายและหักค่าลดหย่อนแล้ว เป็นจำนวนเงินร้อยละห้าสิบของเงินที่บริจาคอีกด้วย

ตัวอย่างการวางแผนภาษีที่ถูกต้อง

สมมติ นาย ก. เป็นผู้อยู่ในประเทศไทยสำหรับปีภาษี 2564 มีสถานภาพโสด ทำงานเป็นพนักงานบริษัท มีเงินได้จากเงินเดือน เป็นเงินเดือน ๆ ละ 50,000 บาท ถูกหักภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตลอดทั้งปี 17,990 บาท สมทบเงินเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ 5% ของเงินเดือน สมทบเงินเข้ากองทุนประกันสังคมตามกฎหมาย ในปีภาษี 2564 เป็นจำนวนเงิน 5,100 บาท ในเดือนธันวาคม มีความตั้งใจและกำลังตัดสินใจด้วยการบริจาคเงินจำนวน 10,000 โดยมีทางเลือก 1) บริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษาในแกโรงเรียนหนึ่ง 2) บริจาคการกุศลสาธารณะ หรือศาสนา หรือ 3) ไม่บริจาค **นาย ก. ได้ทดสอบคำนวณภาษีสิ้นปีก่อนที่จะสิ้นสุดปีภาษี** เพื่อที่จะได้วางแผนภาษีอากร ดังนั้น ในปีภาษี 2564 จึงมีการคำนวณประมาณการภาษีที่ต้องชำระในปี 2565 ตามการคำนวณ ดังต่อไปนี้

ทางเลือกที่ 1. ถ้านาย ก. ไม่เลือกบริจาค	หน่วย (บาท)
ตัวอย่าง ก่อนการวางแผนภาษี คำนวณภาษีเงินได้ ตามวิธีที่ 1 (ตาม ม. 48(1))	
นาย ก. ต้องคำนวณภาษีเงินได้พึงประเมินที่ได้รับจากเงินเดือน ตาม ม. 40(1)	
เงินได้พึงประเมิน ตาม ม. 40(1) (50,000 x 12)	= 600,000.00
หัก เงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพส่วนที่เกิน 10,000	= 20,000.00
หัก ค่าใช้จ่าย	= 100,000.00
เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่าย	= 480,000.00

หัก ค่าลดหย่อน			
-	ลดหย่อนผู้มีเงินได้	60,000.00	
-	ลดหย่อนเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	10,000.00	
-	ลดหย่อนเงินสมทบกองทุนประกันสังคม ปี 2564	5,100.00	= 75,100.00
	เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน		= 404,900.00
	เงินได้สุทธิ		= 404,900.00
การคำนวณภาษี			
	150,000	ยกเว้น	= ยกเว้น
	150,000	เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 5	= 7,500.00
	104,900	เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 10	= 10,490.00
	ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 ตามมาตรา 48(1)		= 17,990.00
หัก	ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มาตรา 40(1) ตาม ม. 50 ทวิ		= 17,990.00
	จำนวนภาษีที่ต้องชำระ ตามแบบ ภ.ง.ด. 91		= -0-

ทางเลือกที่ 2. ถ้า นาย ก. เลือกบริจาคที่ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี 1 เท่า หน่วย (บาท)
จากข้อมูลเดิม ถ้า นาย ก. บริจาคเงินให้เพื่อการกุศลสาธารณะทั่วไป 10,000 บาท ภาษีที่ นาย ก. จะต้องเสีย ภาษีจะลดลงจากเดิมเป็น ดังต่อไปนี้

	เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน		= 404,900.00
หัก	ค่าลดหย่อนเงินบริจาค 1 เท่า (ไม่เกิน 10% = 40,490)		= 10,000.00
	เงินได้สุทธิ		= 394,900.00
การคำนวณภาษี			
	150,000	ยกเว้น	= ยกเว้น
	150,000	เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 5	= 7,500.00
	104,900	เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 10	= 9,490.00
	ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 ตามมาตรา 48(1)		= 16,990.00
หัก	ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มาตรา 40(1) ตาม ม. 50 ทวิ		= (17,990.00)
	จำนวนภาษีที่ต้องชำระ ตามแบบ ภ.ง.ด. 91		= (1,000.00)

จากการคำนวณจะเห็นว่า ถ้า นาย ก. บริจาคเงินให้เพื่อการกุศลสาธารณะทั่วไป นาย ก. ได้ภาษีกลับคืน 1,000.00 ประหยัดภาษีได้ $[16,990.00 - (17,990.00)] = 1,000$ บาท

ทางเลือกที่ 3. เลือกบริจาคที่ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี 2 เท่า หน่วย (บาท)
จากข้อมูลเดิม ถ้า นาย ก. ตัดสินใจมาบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนสถานศึกษาของรัฐ 10,000 บาท บริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ภาษีที่ นาย ก. จะต้องเสียภาษีจะลดลงจากเดิมเป็นดังต่อไปนี้

เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน	=	404,900.00
หัก ค่าลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่า (10,000 x 2) (ไม่เกิน 10% = 40,490)	=	20,000.00
เงินได้สุทธิ	=	384,900.00

การคำนวณภาษี

150,000	ยกเว้น	=	ยกเว้น
150,000	เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 5	=	7,500.00
104,900	เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 10	=	8,490.00
ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 ตามมาตรา 48(1)	=	15,990.00	
หัก ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มาตรา 40(1) ตาม ม. 50 ทวิ	=	(17,990.00)	
จำนวนภาษีที่ต้องชำระ ตามแบบ ภ.ง.ด. 91 (ขอคืนภาษี)	=	(2,000.00)	

จากการคำนวณจะเห็นได้ว่า ถ้า นาย ก. เลือกที่จะบริจาคเงินให้เพื่อสนับสนุนการศึกษา นาย ก. ได้ภาษีกลับคืน 1,000.00 ประหยัดภาษีได้ [15,990.00 – (17,990.00)] = 2,000 บาท

สรุปผลการคำนวณ

ทางเลือกที่ 1 นาย ก. ได้ภาษีกลับคืน 0 บาท จะประหยัดภาษีได้	=	-0- บาท
ทางเลือกที่ 2 นาย ก. ได้ภาษีกลับคืน 1,000 บาท จะประหยัดภาษีได้	=	1,000.00 บาท
ทางเลือกที่ 3 นาย ก. ได้ภาษีกลับคืน 2,000 บาท จะประหยัดภาษีได้	=	2,000.00 บาท

ตาราง 2 แสดงช่วงของเงินได้สุทธิในแต่ละขั้น ที่ส่งผลต่อเงินบริจาค

ช่วงของเงินได้สุทธิ ของผู้เสียภาษี (บาท)	จำนวนเงินบริจาค	อัตราภาษี (ร้อยละ)	บริจาค 2 เท่า	บริจาค 1 เท่า
0 – 150,000	10,000	ยกเว้น	ยกเว้น	ยกเว้น
150,001 – 300,000	10,000	5%	1,000	500
300,001 – 500,000	10,000	10%	2,000	1,000
500,001 – 750,000	10,000	15%	3,000	1,500
750,001 – 1,000,000	10,000	20%	4,000	2,000
1,000,001 – 2,000,000	10,000	25%	5,000	2,500
2,000,001 – 5,000,000	10,000	30%	6,000	3,000
5,000,001 ขึ้นไป	10,000	35%	-	-

หมายเหตุ *การหักค่าลดหย่อนเงินบริจาค่นั้น อยู่บนเงื่อนไขสุดท้ายคือ สามารถหักได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้
พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว

จากการคำนวณเงินได้สุทธิที่คำนวณภาษีของนาย ก. มีช่วงของเงินได้สุทธิที่คำนวณภาษี ตกชั้นร้อยละ 10 แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานของเงินบริจาคจะหักได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมินหลังหักค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้วเท่านั้น และเมื่อผู้เสียภาษีมีเงินได้สุทธิเพิ่มขึ้น สิทธิประโยชน์ของค่าลดหย่อนเงินบริจาคมก็จะเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ส่งผลให้ภาษีอากรลดลง เช่นเดียวกัน ตามตารางที่ 3 แต่ผู้เสียภาษีควรระวัง ถ้าภาษีที่คำนวณได้ ตามวิธีที่ 2 มากกว่า วิธีที่ 1 แล้ว การวางแผนภาษีด้วยเงินบริจาคจะไม่สามารถกระทำได้ เพราะจะไม่ได้รับสิทธิหักค่าลดหย่อนเงินบริจาค ดังนั้น ถ้า นาย ก. ตัดสินใจที่จะเลือกบริจาค 2 เท่า ให้เต็มสิทธิ สามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

ทางเลือกที่ 4. เลือกบริจาคที่ได้สิทธิประโยชน์ทางภาษี 2 เท่า เต็มสิทธิ หน่วย (บาท)

จากข้อมูลเดิม ถ้า นาย ก. ตัดสินใจมาบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนสถานศึกษาของรัฐ ไม่เกินร้อยละสิบ ของเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่น ๆ แล้ว ภาษีที่ นาย ก. จะต้องเสียภาษีจะลดลงจากเดิมเป็นดังต่อไปนี้

เงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน	=	404,900.00
หัก ค่าลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่า (ไม่เกิน 10% = 40,490)	=	40,490.00
เงินได้สุทธิ	=	364,410.00
การคำนวณภาษี		
150,000 ยกเว้น	=	ยกเว้น
150,000 เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 5	=	7,500.00
104,900 เสียภาษีใน อัตราร้อยละ 10	=	6,441.00
ภาษีที่คำนวณได้ตามวิธีที่ 1 ตามมาตรา 48(1)	=	13,941.00
หัก ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย มาตรา 40(1) ตาม ม. 50 ทวิ	=	(17,990.00)
จำนวนภาษีที่ต้องชำระ ตามแบบ ภ.ง.ด. 91 (ขอคืนภาษี)	=	(4,049.00)

จากการคำนวณจะเห็นได้ว่า ถ้า นาย ก. เลือกที่จะบริจาคเงินให้เพื่อสนับสนุนการศึกษา นาย ก. ได้ภาษีกลับคืน 1,000.00 ประหยัดภาษีได้ $[13,941.00 - (17,990.00)] = (4,049.00)$ บาท ดังนั้น นาย ก. ต้องการใช้สิทธิลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่า เต็มสิทธิ นาย ก. ต้องบริจาคเงินเป็นจำนวน $(40,490 / 2) = 20,245$ บาท ก็จะได้ภาษีที่ชำระไว้แล้ว (ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย) กลับคืนเป็นเงิน 4,049 บาท

ตาราง 3 เปรียบเทียบรูปแบบและสิทธิประโยชน์ของการหักลดหย่อนภาษีสำหรับเงินบริจาค

ตัวอย่างรายการลดหย่อนบริจาค	เงินสด	ผ่าน e-Donation
1. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (ฉบับที่ 682, 732)	2 เท่า	2 เท่า
2. มาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนการบริจาคเพื่อจัดหาวัดขึ้น (ฉบับที่ 719)	2 เท่า	-
3. ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ (ฉบับที่ ยกเลิก 668 ใช้ ฉบับที่ 717 แทน)	2 เท่า	2 เท่า (ฉ. 717)
4. มูลนิธิภัทรมาหาราชานุสรณ์ (ฉบับที่ 714)	2 เท่า	2 เท่า

ตาราง 3 เปรียบเทียบรูปแบบและสิทธิประโยชน์ของการหักลดหย่อนภาษีสำหรับเงินบริจาค (ต่อ)

ตัวอย่างรายการลดหย่อนบริจาค	เงินสด	ผ่าน e-Donation
5. สภากาชาดไทย (ฉบับที่ 706)	2 เท่า	2 เท่า
6. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อสนับสนุนการแก้ไข ปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ฉบับที่ 701)	2 เท่า	2 เท่า
7. สนับสนุนการกีฬา (ฉบับที่ 696)	2 เท่า	2 เท่า
8. สถานศึกษาตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ 420)	2 เท่า	n/a
9. สถานศึกษาของรัฐ โรงเรียนเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียน เอกชน (ฉบับที่ 616, 681)	2 เท่า	2 เท่า (ข.681)
10. สถานพยาบาลของทางราชการ (ฉบับที่ 663)	2 เท่า	n/a
11. สถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ (ฉบับที่ 655)	2 เท่า	n/a
12. กองทุนยุติธรรม (ฉบับที่ 651)	2 เท่า	n/a
13. กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ฉบับที่ 619)	1 เท่า	n/a
14. กองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรม (ฉบับที่ 615)	2 เท่า	n/a
15. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา คนพิการ (ฉบับที่ 594)	2 เท่า	n/a
16. โครงการฝึกอบรมอาชีพ การบำบัด แก้ไข พิ้นฟู และสงเคราะห์ เด็กและเยาวชนของสถานพินิจฯ (ฉบับที่ 541)	2 เท่า	n/a
17. กองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 428, 498)	2 เท่า	n/a
18. กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 520)	2 เท่า	n/a
19. วัด/โบสถ์/มัสยิด (ไม่ได้เป็นนิติบุคคลตาม ม. 39)	1 เท่า	n/a
20. มาตรการสนับสนุนการการป้องกัน ระวัง ยับยั้งการแพร่ระบาด (COVID-19) (ฉบับที่ 700, 701)	1 เท่า	n/a
21. บริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย (ฉบับที่ 638, 645, 650)	0.5 เท่า	n/a
22. มูลนิธิ สมาคม องค์การสถานสาธารณกุศล	1 เท่า	n/a

ที่มา: กรมสรรพากร, (2564)

สรุปผลและอภิปรายผล

1) จากผลการศึกษาข้างต้น พบว่า ทางเลือกแรก ถ้านาย ก. ไม่คิดที่จะเลือกการบริจาคเงิน 10,000 บ. เพื่อแลกกับภาษีที่จะได้รับคืน 1,000 บ. หรือ 2,000 บ. นั้น แสดงว่าเงินจำนวนดังกล่าวมีความสำคัญกับการดำรงชีวิตของ นาย ก. สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล (2558) พบว่า ทุนทางสังคมเป็นช่องทางให้บุคคลเกิดการตัดสินใจบริจาค แต่รายจ่ายเพื่อศาสนาของภาครัฐมีผลทำให้ประชาชนตัดสินใจบริจาคและเวลาลดลง แต่ถ้านาย ก. ตัดสินใจเลือก

ที่จะบริจาค แสดงให้เห็นว่า นาย ก. มีแรงจูงใจที่จะบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือสังคมเป็นหลัก สอดคล้องกับ ผลการศึกษา อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล (2558) เช่นเดียวกัน พบว่า การที่บุคคลจะเกิดการตัดสินใจบริจาคขึ้นได้นั้น ส่วนหนึ่ง มาจากการมีวัตถุประสงค์ในการบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมเป็นหลัก และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิโรมา กนกประจักษ์ และพัชนี เที่ยจรรยา (2564 : 24) พบว่า บุคคลจะตัดสินใจบริจาคได้นั้น ส่วนหนึ่งมาจากแรงจูงใจภายนอก (External Motivation) ที่เกิดจากแรงจูงใจด้านสิ่งกระตุ้นให้เกิดการบริจาค (Stimulations) และด้านสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการบริจาคขึ้น (Situations) ซึ่งแรงจูงใจเหล่านี้ อาจส่งผลให้เกิดการบริจาคขึ้นได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านภาพลักษณ์ขององค์กร มีอิทธิพลเชิงบวกส่งผลให้ผู้บริจาคเกิดความไว้วางใจที่จะบริจาคให้กับองค์กรเหล่านั้น โดยเฉพาะภาพลักษณ์ขององค์กรที่มี อิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจของผู้บริจาค สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกศักดิ์ แก้วเทพ (2552) พบว่า การบริจาค โดยวัตถุประสงค์เพื่อสาธารณกุศลนั้น ผู้บริจาคจะมีแรงจูงใจที่มีลักษณะเสียสละ (Altruistic Motive) มากกว่าการบริจาค ทั่ว ๆ ไป เพราะการบริจาคเพื่อสาธารณกุศล ผู้บริจาคจะมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลักในการบริจาค คือ ต้องการ ช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทน

แต่การบริจาคในลักษณะนี้ ผู้บริจาคเองก็อาจจะมีแรงจูงใจอย่างอื่น ๆ เกิดขึ้นได้ เช่น ความต้องการมีชื่อเสียง ความต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือจากคนอื่นในสังคม ความต้องการที่จะแสวงหาผลประโยชน์ด้านอื่น ถ้า นาย ก. ตัดสินใจ บริจาคแล้ว จำนวนเงินที่จ่ายออกไปนั้นก็ควรที่จะได้ประโยชน์ทางภาษีอากรซึ่งสามารถวางแผนภาษีได้ตลอดทั้งปี เช่นเดียวกันกับ ค่าลดหย่อนค่าเบี้ยประกันชีวิต ค่าเบี้ยประกันสุขภาพ ค่าเบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ ค่าซื้อหน่วยลงทุนใน กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ค่าซื้อหน่วยลงทุนเพื่อการออม (SSF) เงินบริจาคพรรคการเมือง เป็นต้น ดังนั้น นาย ก. ควรเลือกรูปแบบการคำนวณภาษีด้วยการหักค่าลดหย่อนเงินบริจาคที่ได้สิทธิประโยชน์สูงสุดก่อน ได้แก่ ค่าลดหย่อนเงิน บริจาคเพื่อให้ได้สิทธิประโยชน์ 2 เท่า หรือการเลือกบริจาคเงินสดผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ e-Donation ของ กรมสรรพากร ได้แก่ บริจาคกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (ฉบับที่ 520) กองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 428, 498) โครงการฝึกอบรมอาชีพ การบำบัด แก้ไข พิ้นพู่ และสงเคราะห์เด็กและ เยาวชนของสถานพินิจฯ (ฉบับที่ 541) กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ 594) กองทุนส่งเสริม งานวัฒนธรรม (ฉบับที่ 615) กองทุนยุติธรรม (ฉบับที่ 651) สถาบันอุดมศึกษาที่มีศักยภาพสูงจากต่างประเทศ (ฉบับที่ 655) สถานพยาบาลของทางราชการ (ฉบับที่ 663) สนับสนุนการกีฬา (ฉบับที่ 696) สภาอากาศไทย (ฉบับที่ 706) ส่งเสริม การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมของประเทศ (ฉบับที่ 717) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (ฉบับที่ 682, 732) เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เสียภาษีสามารถประหยัดภาษีเงินได้ของตนเองได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Feldstein และ Taylor (1976) และ Clotfelter (1980; 1985) พบว่า มาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของภาครัฐ เป็น สิ่งจูงใจ กระตุ้นให้คนอเมริกันเกิดการบริจาคมากขึ้น เพื่อนำสิทธิประโยชน์ดังกล่าวมาลดหย่อนภาษี ทำให้เสียภาษีใน จำนวนที่ลดลงนั่นเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิโรมา กนกประจักษ์ และ พัชนี เที่ยจรรยา (2564 : 24) พบว่า บุคคล นั้นเกิดการบริจาคมากขึ้น จนเกิดเป็นพฤติกรรมที่บุคคลนั้นแสดงออกมาในรูปแบบของความตั้งใจบริจาค การบริจาคซ้ำ และการแนะนำบอกกล่าวต่อบุคคลอื่นให้ร่วมการบริจาค

2) จากการศึกษาการใช้สิทธิประโยชน์เกี่ยวกับค่าลดหย่อนต่าง ๆ ตามที่กฎหมายภาษีได้ให้ไว้ นั้น จะเกิด ประโยชน์กับผู้เสียภาษีก็ต่อเมื่อผู้เสียภาษีนั้นมีภาษีที่ต้องชำระ หรือมีภาษีอากรคืนเท่านั้น สำหรับผู้เสียภาษีที่ไม่มีภาษี ที่ต้องชำระ หรือเป็นบุคคลธรรมดาที่ยังไม่ถึงเกณฑ์ต้องเสียภาษี การเลือกใช้การหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ รวมทั้งค่าลดหย่อน

จากการบริจาคจะไม่มีประโยชน์ทำให้ภาษีอากรนั้นลดลง หรือประหยัด หรือขอคืนภาษีอากรที่ชำระไว้เกินได้เลย ดังนั้น เพื่อให้ผู้เสียภาษีได้ทราบถึงสิทธิประโยชน์ทางภาษี ที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคและเป็นไปตามประมวลรัษฎากรกำหนดนั้น ผู้เสียภาษีควรติดตามจากข่าวสารหรือเว็บไซต์ของกรมสรรพากร หรือคำอธิบายการกรอกแบบซึ่งจะแสดงค่าลดหย่อนทุกประเภทที่สามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ในปีภาษีนั้น ๆ ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ (2559) ได้กล่าวถึง การบริจาค่นั้น ถือเป็นส่วนหนึ่งของค่าลดหย่อน ซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ตามประมวลรัษฎากร ที่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถใช้สิทธิในการบริจาค่นำมาหักในการคำนวณภาษีได้ และยังเป็นการตอบแทนสังคมอีกทางหนึ่ง แต่ผู้เสียภาษีต้องศึกษากฎหมายภาษีที่เกี่ยวข้องอย่างถ่องแท้ เพื่อให้การหักค่าลดหย่อนจากเงินบริจาค่นั้น เป็นค่าลดหย่อนที่ถูกต้องตามกฎหมาย ผู้เขียนมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า แล้วอะไรที่ทำให้ผู้เสียภาษีจึงสนใจบริจาคเพื่อให้ได้สิทธิลดหย่อนทางภาษี พบว่ามีอยู่ในงานวิจัยของ Feldstein และ Taylor (1976) และ Clotfelter (1980; 1985) พบว่า มาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของภาครัฐ เป็นสิ่งจูงใจกระตุ้นให้บริจาคมากยิ่งขึ้น เพื่อนำสิทธิประโยชน์ดังกล่าวมาลดหย่อนภาษี แต่การศึกษาของ Ruben, Hernandez และ Deborah Roisman (2005) พบว่า การบริจาคของคนอเมริกัน นั้น นอกจากผู้บริจาค มีวัตถุประสงค์บริจาคโดยคิดถึงประโยชน์ของบุคคลอื่นแล้ว ยังพบว่า มีการบริจาคบางอย่างที่ผู้บริจาคมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สังคมได้จำบุคคลดังกล่าวได้จากการบริจาคอีกด้วย ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผู้เสียภาษีที่ตัดสินใจบริจาค่นั้น จะมีความมุ่งหวังอย่าง 3 ประการ ได้แก่ มุ่งหวังที่จะช่วยเหลือสังคม มุ่งหวังที่จะใช้สิทธิประโยชน์จากค่าลดหย่อนเงินบริจาค และมุ่งหวังว่าจะเป็นที่ยอมรับในสังคม

3) จากผลของการคำนวณในตัวอย่าง แสดงการเปรียบเทียบให้เห็นถึงผลลัพธ์ของทางเลือกในแต่ละแบบกรณีไม่วางแผนภาษี กับเลือกวางแผนภาษีเงินบริจาคกับองค์กรนั้น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างไร การตัดสินใจเลือกที่จะวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ด้วยการบริจาค่นั้นจะเกิดประโยชน์สูงสุด ถ้าบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้สุทธิที่ต้องเสียภาษีอยู่ในระดับขั้นที่สูง ๆ จะได้ประโยชน์มากกว่า ดูจากตามตารางที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Robert McClelland and Arthur Brooks, (2004) ได้กล่าวถึง ผู้บริจาคที่เสียภาษีสูงก็จะมีแรงจูงใจที่จะบริจาคเพื่อช่วยเหลือสังคมสูงขึ้นไปด้วย

4) จากการศึกษาพบว่า การบริจาคที่ถูกต้องตามประมวลรัษฎากรในปัจจุบันนั้น ผู้เสียภาษีสามารถบริจาคเป็นเงินสด หรือผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) ตามที่ได้อธิบายไว้ในตารางที่ 2 โดยวิธีการบริจาคผู้เสียภาษีว่าจะเลือกวิธีใดก็ได้ ที่ท่านได้รับประโยชน์สูงสุด แต่ทั้ง 2 วิธีนี้ก็จะมีข้อดี และข้อเสียต่างกัน คือ การบริจาคด้วยเงินสดนั้นมีข้อดีสำหรับผู้เสียภาษีที่ไม่มีโทรศัพท์มือถือ หรือระบบเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ผูกบัญชีไว้กับธนาคาร ผู้เสียภาษีสามารถบริจาคได้ตลอดทั้งปี แต่ข้อเสียก็คือ ผู้เสียภาษีมีทางเลือกในการบริจาค่น้อย สามารถบริจาคเงินสดได้เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ในการบริจาคให้แก่ สถานศึกษา วัดวาอาราม หรือหน่วยงานเพื่อการกุศลสาธารณะ หรือสาธารณประโยชน์ได้แก่ มูลนิธิหรือสมาคมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดไว้ และข้อเสียอีกประการหนึ่งคือ เงินที่บริจาคไปจะได้สิทธิประโยชน์หักเป็นค่าลดหย่อนเงินบริจาคทางภาษีได้เพียง 1 เท่า และยังคงมากังวลกับการเก็บหลักฐานการบริจาค ชื่อผู้บริจาค จำนวนเงิน และอื่น ๆ ว่าจะถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ (ยกเว้นบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนการศึกษาในบางกรณีสามารถบริจาคเป็นเงินสดได้)

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เสียภาษีมีเงินได้พึงประเมิน ตามมาตรา 40(7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะที่ได้รับจากการผลิตสินค้า หรือการขายสินค้า หรือการใช้บริการ ซึ่งมีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจตามเงื่อนไขที่กรมสรรพากรกำหนด ให้เสียเงินได้เพียง 0.1% ของเงินได้พึงประเมิน เฉพาะในเขตท้องที่จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี

ยะลา สงขลา เฉพาะในท้องที่อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอเทพา และสตูล ดังนั้น จะไม่ได้รับสิทธิหัก ค่าลดหย่อนเงินบริจาคตามที่ได้กล่าวแล้ว และการวางแผนภาษีเงินได้ด้วยเงินบริจาคมานั้น จะไม่สามารถกระทำได้

ข้อเสนอแนะ

1. บทความวิจัยเรื่องนี้ เป็นการทบทวนวรรณกรรม รวบรวมข้อมูลจากงานวิจัย งานวิชาการ ระเบียบ ข้อหาหรือ ธรรมเนียมปฏิบัติ รวมถึงกฎหมายภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร ทำให้ทราบเพียงหลักการ กระบวนการคำนวณ แนวคิด ทฤษฎี การวางแผนภาษีอากรเพียงอย่างเดียว ยิ่งไปกว่านั้น ยังมุ่งที่จะศึกษาค่าลดหย่อนเงินบริจาคเพียงประเด็นเดียว เท่านั้น จึงทำให้ไม่ทราบถึงบริบทการวางแผนภาษีทั้งหมดที่แท้จริงของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้เขียนขอเสนอแนะ ว่าควรทำการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ หรือวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกให้มากขึ้น ซึ่งจะสามารถ นำมาอธิบายการวางแผนภาษีในแต่ละด้านนี้ และด้านอื่น ๆ ให้ชัดเจนมากขึ้นได้ในอนาคต

2. เนื่องจากระเบียบ ข้อกฎหมายแห่งประมวลรัษฎากร และประกาศของกรมสรรพากรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลา ดังนั้นผู้เสียภาษีควรศึกษาติดตามบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่มีการปรับเปลี่ยน แก้ไข ให้ทันสมัยอยู่ ตลอดเวลา โดยเฉพาะการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ได้แก่ การเพิ่มรายการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีให้กับเงินได้พึง ประเมินบางประเภท การให้สิทธิผู้เสียภาษีเลือกหักค่าใช้จ่ายจากอัตราเหมาหรือหักตามความจำเป็นและสมควรแล้วแต่ อย่างใดจะสูงกว่า เป็นต้น รวมถึงผู้เสียภาษีควรวางแผนภาษีด้วยการทดสอบคำนวณยอดภาษี และทดสอบคำนวณภาษี ทุกวิธีตามที่กฎหมายให้เลือก การเลือกหักค่าลดหย่อนต่าง ๆ และจะเป็นประโยชน์ก็ต้องเมื่อผู้เสียภาษีต้องมีภาษีที่ต้อง ชำระหรือมีภาษีที่ต้องขอคืนการวางแผนภาษีจึงจะเห็นผล ซึ่งต้องทราบข้อมูลเหล่านี้ก่อนสิ้นปีภาษี

3. การวางแผนภาษีอากรนั้น นอกจากจะต้องพิจารณากระแสเงินสด หรือสภาพคล่องทางการเงินให้ดีกว่า ตัวผู้ เสียภาษีเองมีกระแสเงินสดที่จะจ่าย หรือสามารถทำตามเงื่อนไขของสิทธิประโยชน์ทางภาษีนั้นทุกประการได้หรือไม่ ถ้าเลือกที่ จะวางแผนภาษีแล้วจำนวนเงินบางส่วนต้องถูกนำมาใช้จ่ายเป็นค่าลดหย่อนดังกล่าวแล้ว ส่งผลต่อการดำรงชีวิตหรือการใช้ จ่ายในชีวิตประจำวัน ผู้เสียภาษีควรเลือกค่าลดหย่อนที่ให้ประโยชน์แก่ผู้เสียภาษีมากที่สุด ถ้าได้ใช้สิทธิลดหย่อนอื่น ๆ เต็มสิทธิแล้ว จึงค่อยมาตัดสินใจใช้สิทธิลดหย่อนเงินบริจาคเพิ่มเติม จะได้ด้านภาษีสูงสุด

4. แนะนำว่าให้เลือกการบริจาคผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) จะดีกว่า ข้อดีคือ ผู้เสียภาษี ที่มีสมาร์ตโฟนผูกบัญชีไว้กับธนาคารนั้น สามารถบริจาคผ่านระบบได้ทันที ผู้เสียภาษีมีช่องทาง มีหน่วยงาน หรือมีสิทธิ ประโยชน์ให้ได้เลือกอย่างหลากหลาย ไม่ต้องเก็บหลักฐานการบริจาค ไม่ต้องมากังวลว่าหลักฐานนั้นจะถูกต้องหรือไม่ เพราะเมื่อผู้เสียภาษีได้บริจาคเงินผ่านระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ไปแล้ว หลักฐานการบริจาคจะอยู่ในระบบ My Tax Account ของกรมสรรพากร ผู้เสียภาษีสามารถบริจาคได้ตลอดทั้งปี

5. ประเด็นของการวางแผนภาษีด้วยการบริจาคให้ประหยัด ถ้าผู้เสียภาษีคิดที่จะมีรายจ่ายเพื่อตนเอง หรือ เพื่อสังคมแล้วนั้น ให้คำนึงถึงว่ารายจ่ายนั้น สามารถนำไปหักเป็นค่าลดหย่อนภาษีได้หรือไม่ ผู้เขียนขอแนะนำให้เน้น รายจ่ายที่สามารถหักลดหย่อนภาษีได้เป็นอันดับแรกก่อน ผู้เสียภาษีควรดูข้อดีข้อเสียในแต่ละด้าน และเลือกใช้ด้านที่ ให้ประโยชน์แก่ผู้เสียภาษีมากที่สุด โดยเฉพาะการบริจาคเพื่อสังคมนั้นให้เน้นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการบริจาค เน้นการ บริจาคที่ได้สิทธิหักค่าลดหย่อนเงินบริจาค 2 เท่า ก่อนที่จะบริจาค 1 เท่า และควรให้ความสำคัญกับการบริจาคผ่านระบบ

บริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e-Donation) เพื่อที่จะได้ประโยชน์สูงสุด และการยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดนั้น เป็นการช่วยให้ผู้มีเงินได้ไม่ต้องมีภาระเบี้ยปรับ และเงินเพิ่มอีกด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กนกศักดิ์ แก้วเทพ. (2552). *มรรควิธีเศรษฐศาสตร์การเมือง (3): เศรษฐศาสตร์แห่งการให้(พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมสรรพากร. (2564). *พระราชกฤษฎีกา*. ค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2564, จาก <https://www.rd.go.th/1603.html>
- กรมสรรพากร. (2564). *วิธีการยกแบบแสดงรายการ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี 2564 สำหรับผู้มีเงินได้ตามมาตรา 40(1)-(8) แห่งประมวลรัษฎากร*. ค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2564, จาก https://www.rd.go.th/fileadmin/tax_pdf/pit/2564/291164lns90.pdf
- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2564). *การภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2564*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- ชโรตมา กนกประจักษ์ และพัชนี เชนจรรยา. (2564). การพัฒนาโมเดลสมการเชิงโครงสร้างปัจจัยการสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคให้กับองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร. *วารสารการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา*, 14(2), 15-37.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2561). *การวางแผนภาษี*. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2564, จาก https://www.set.or.th/education/th/start/start_start_3_7.pdf
- มาลินี วงษ์สิทธิ์. (2535). *ทัศนคติต่อค่านิยมเกี่ยวกับครอบครัวในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์. (2559). บริจาคอย่างไรให้ถูกหลักภาษีอากร. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 36(2), 170-189.
- สุทธิญา โณภิกขุ. (2553). *ข้อแตกต่างระหว่างการให้กับการบริจาค*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุเทพ พงษ์พิทักษ์. (2564). *การวางแผนภาษีอากร (Tax Planning)*. [เว็บไซต์]. ค้นเมื่อ 6 กันยายน 2564, จาก <https://www.facebook.com/Suthep.Pongpitak/posts/4529000753817532>.
- อมรรัตน์ อภินันท์มกุล. (2558). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจบริจาคของคนไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*, 9(2), 31-53.
- อมรศักดิ์ พงศ์พัฒน์. (2556). *กลยุทธ์การวางแผนภาษีขั้นสูง*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์ 50.
- อัครวิชัย รอบคอบ. (2564). *การภาษีอากร 1 ปรับปรุงครั้งที่ 10*. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์เดอะพริ้นท์.
- Clofeter, C. T. (1985). *Federal Tax Policy and Charitable Giving*. Chicago : Chicago Press.
- Feldstein, M., & Taylor, A. (1976). The Income Tax and Charitable Contributions. *Econometrica*, 44(6), 1201-1222.
- Hernandez-Murillo, R., & Roisman, D. (2005). The economics of charitable giving. *The regional economist*, 12-13.
- Hoffman, W. H. (1961). The theory of tax planning. *The Accounting Review*, 36(2), 274-281.
- Lindahl, E. W. (2010). *Principles of fundraising: Theory and practice*. London : Jones and Barlett Publishers.
- McClelland, R., & Brooks, A. C. (2004). What is the Real Relationship between Income and Charitable Giving? *Public Finance Review*, 32(5), 483-497.